

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

GRAĐANSKA ZNANJA I OČEKIVANI POLITIČKI ANGAŽMAN

Multiple regresijske analize

IZVOR RUKAVINA, mag. soc.

**Vanjski suradnik Odsjeka za sociologiju
FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU**

STRUKTURA IZLAGANJA

- ✓ Prediktorski (nezavisni) sklop varijabli/odrednica: **čime tumačimo?**

- ✓ Kriterijski (zavisni) sklopovi varijabli/rezultata: **što tumačimo?**
 - ✓ Rezultat na ispitu znanja iz područja građanskog odgoja i obrazovanja (građanska znanja)
 - ✓ Očekivano sudjelovanje u izborima (školskim, lokalnim, nacionalnim, EU)
 - ✓ Aktivna politička participacija

Prediktorski sklop – povezanosti i razlike

- ✓ Čime opisujemo za koga je vjerojatnije da postigne određene rezultate ili daje određene odgovore?
- ✓ Konceptualni multivarijantni modeli na temelju teorije i prethodnih istraživanja pomoću kojih statističkim testiranjem odgovaramo na istraživačka pitanja, primjerice:
 - ✓ Postoje li razlike u građanskim znanjima povezane s karakteristikama učenika i sociodemografskim varijablama?
 - ✓ Koji kontekstualni čimbenici objašnjavaju razlike u građanskom znanju učenika?

npr. prediktor 'socioekonomske karakteristike kućanstva' (SES) je kompozitni indeks izveden iz stupnja obrazovanja i statusa zanimanja roditelja te broja knjiga u kućanstvu uz pretpostavku da viši socioekonomski status znači bolju početnu poziciju i potporu učeniku za ostvarenje obrazovni uspjeh

Prediktorski sklop – više razina odrednica

Razina...	Prethodna stanja	Procesi	Ishodi
<i>Šira zajednica</i>	NKU i drugi izvori: Povijest demokracije Struktura obrazovanja	NKU i drugi izvori: Propisani kurikulum Politički razvoj	IU i UU/RU: Rezultati ispita Stavovi učenika i sudjelovanje
<i>Škola/učionica</i>	UR i UC: Karakteristike škole Resursi	UR i UC: Primijenjeni Kurikulum Politike i prakse	
<i>Učenik</i>	UU: Spol Dob	UU: Građansko učenje Aktivno sudjelovanje	
<i>Kućno i vršnjačko okruženje</i>	UU: SES roditelja Nacionalnost Jezik Zemlja rođenja	UU: Komunikacija u obitelji Komunikacija s vršnjacima Medijske informacije	

Napomena: NKU = nacionalni kontekstualni upitnik; UR = upitnik za ravnatelje (škole); UC = upitnik za učitelje; RU = regionalni upitnik za učenike; UU = upitnik za učenike; IU = ispit za učenike; SES = socioekonomski status

Građanska znanja

- ✓ Varijanca između škola u odnosu na ukupnu varijancu (između škola + unutar škola):
 - ✓ ICCS 2016. prosjek 23 %; RH 10 %
 - ✓ od 6 % (Norveška, Finska) do 44 % (Peru)

- ✓ Postotak varijance protumačene združenim modelom:
 - ✓ unutar škola - ICCS 2016. 20 %; RH 27 %;
 - ✓ između škola - ICCS 2016. 71 %; RH 60 %;

Koji čimbenici i odrednice su statistički značajni prediktori?

Građanska znanja – učenici i škole (model 1)

- ✓ Karakteristike učenika
 - ✓ Spol učenika (učenice u pravilu postižu više rezultate nego učenici)
 - ✓ **Jezik ispitivanja upotrebljava se i kod kuće** (za RH neprimjenjivo)
 - ✓ Očekivana fakultetska diploma
 - ✓ Zainteresiranost učenika za politička i društvena pitanja

- ✓ Društveni kontekst škola
 - ✓ Socioekonomska pozadina kućanstva (SES)
 - ✓ **Prosjek škole u socioekonomskoj pozadini učenika**

- ✓ svi regresijski koeficijenti su na razini **ICCS 2016** prosjeka pozitivni i statistički značajni ($p < 0,05$)
- ✓ u RH značajni samo podcrtani

Građanska znanja – učenici (model 2)

- ✓ Usvajanje građanskih znanja izvan škole
 - ✓ Rasprave o političkim i društvenim temama*
 - ✓ Informiranje u medijima

- ✓ Usvajanje građanskih znanja u školi
 - ✓ Učenje o građanskim temama u školi
 - ✓ Otvorena klima za raspravu o političkim/društvenim pitanjima na nastavi
 - ✓ Uključenost učenika u građanske aktivnosti u školi

- ✓ svi regresijski koeficijenti su na razini ICCS 2016 prosjeka pozitivni i statistički značajni ($p < 0,05$)

- ✓ u RH značajni samo podcrtani (*nije značajno u združenom modelu 1&2)

Građanska znanja – školsko okruženje

- ✓ Učenje o građanskim temama (zbirno)
- ✓ **Otvorena klima za raspravu na nastavi (zbirno)**
- ✓ Uključenost učenika u građanske aktivnosti u školi (zbirno)
- ✓ na razini ICCS 2016. prosjeka jedino je otvorena klima (zbirno) statistički značajno i pozitivno povezana s rezultatom škola
- ✓ na razini RH nisu dobivene stat. značajne povezanosti

Očekivano sudjelovanje u izborima (1)

- ✓ na razini **ICCS 2016.** prosjeka protumačeno je 31 %, a na razini **RH** 28 % varijance očekivanog sudjelovanja u izborima

- ✓ Varijable o pozadini učenika
 - ✓ Spol
 - ✓ **Socioekonomska pozadina**
 - ✓ **Zainteresiranost roditelja**
 - ✓ **Zainteresiranost učenika**

- ✓ Sadašnje i prošlo sudjelovanje
 - ✓ **Uključenost u organizacije i skupine u zajednici**
 - ✓ **Uključenost u GOO aktivnosti u školi**

Očekivano sudjelovanje u izborima (2)

- ✓ Predispozicije učenika za građanske aktivnosti
 - ✓ Osjećaj građanske samoučinkovitosti učenika
 - ✓ Građanska znanja učenika

- ✓ Percepcije učenika
 - ✓ Percepcija učenika o važnosti konvencionalnog građanstva
 - ✓ Povjerenje učenika u građanske institucije

A više od samo glasovanja? Npr. učlanjenje u stranku, sindikat, organizaciju koja se bavi društvenim pitanjima; kandidatura na lokalnim izborima; pomaganje u kampanji i sl.

Očekivano aktivno političko sudjelovanje (1)

- ✓ na razini **ICCS2016** prosjeka protumačeno je 25 %, a na razini **RH** 21 % varijance očekivanog aktivnog političkog sudjelovanja

- ✓ Varijable o pozadini učenika
 - ✓ **Spol** (učenice manje, a učenici više skloni budućem sudjelovanju)
 - ✓ **Socioekonomska pozadina** (blaga negativna povezanost)
 - ✓ **Zainteresiranost roditelja**
 - ✓ **Zainteresiranost učenika**

- ✓ Sadašnje i prošlo sudjelovanje
 - ✓ **Uključenost u organizacije i skupine u zajednici**
 - ✓ **Uključenost u GOO aktivnosti u školi**

Očekivano aktivno političko sudjelovanje 2

- ✓ Predispozicije učenika za građanske aktivnosti
 - ✓ Osjećaj građanske samoučinkovitosti učenika
 - ✓ Građanska znanja učenika (negativna povezanost)

- ✓ Percepcije učenika
 - ✓ Percepcija učenika o važnosti konvencionalnog građanstva
 - ✓ Povjerenje učenika u građanske institucije

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

ZAHVALJUJEMO NA PAŽNJI!

gradjanski@ncvvo.hr

